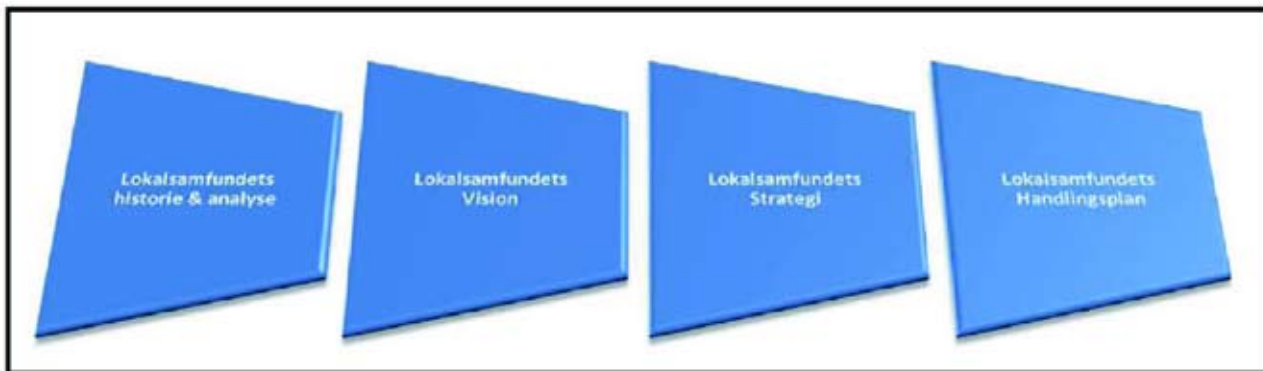

November 2008 18. årgang • nr. 5

Landsbynyt

Landsforeningen af Landsbysamfund

Landdistriktsudvikling i lokalsamfundet

Landdistrikternes Hus, som består af Landdistrikternes Fællesråd og Landsforeningen af Landsbysamfund, har gennem hele 2008 arbejdet for at skabe et produkt der kunne hjælpe lokalsamfund og selvfølgelig kommunerne med at skrive udviklingsplaner og differentierer de enkelte lokalsamfund. Dermed skabe en forskellighed som kunne udvikle det enkelte lokalsamfund i skøn samspil med kommunen og de planer der udarbejdes centralt.

Samarbejdet er som vi ser det meget centralt for at sikre en forankret politik og udvikling. Vi oplever i disse måneder at kommunerne er meget parate til at fokusere på landdistriktsudviklingen og lokalsamfundenes ønsker. Omvendt kræver det også at lokalsamfundene samler ressourcerne og bliver en værdi samarbejdspartner. Kommune og lokalsamfund skal lære at arbejde sammen og forstå hinandens styrke og svage sider.

Udviklingsplaner skaber fremtiden

Kommunalreformen sikrede at vi fik større kommunale enheder. I det hele taget bliver alt i disse år samlet i større og større enheder. Lokalsamfund er dog stadig lokalsamfund - eller er de.

Rigtig mange lokalsamfund har organiseret sig i fællesforeninger, lokalråd, landsbylaug eller hvad det nu kaldes

lokalt. Uanset navnet er formålet at skabe større fællesskab omkring udviklingen og bedre kommunikation med kommunen.

Nu kommer så næste opgave: Der skal laves en lokal udviklingsplan. En plan der fortæller hvad borgerne vil med deres lokalsamfund. Hvordan de vil udvikle området i tæt samarbejde med andre lokalsamfund, og i særdeleshed kommunen, som har det overordnede ansvar for, at der skabes rammer for udvikling.

Udarbejdelse af en sådan plan er ikke så ligetil. Det kræver indsigt, borgerinddragelse, kendskab til historien, kendskab til kommunens strategi og ikke mindst en forståelse for hvorledes en udviklingsplan bliver til og hvad den bør indeholde.

Når lokalsamfundene skal i gang med denne opgave er det vigtigt, at de mange kræfter og ressourcer bruges rigtig, og at det enkelte lokalsamfund får noget ud af det. Det skal nytte noget, for hvorfor ellers gå i gang?

Landdistrikternes Hus har til dette arbejde udviklet et værktøj på nettet, der sikrer uddannelse og indsigt til lokalsamfundet aktører, et web værktøj hvor udviklingsplanen bliver til.

Samtidig er det også et program, hvor den enkelte borger kan udvikle projekter og skabe ansøgninger i en arbejdsgang. Alt sammen godt hjulpet af hjælpetekster

og inspirationsbøksse, som er lige ved hånden hele vejen.

Nogle har lavet planer

I de enkelte kommuner vil der være lokalområder der allerede har lavet udviklingsplaner og andre, der ikke har. Nogle har lokalråd og andre har det ikke.

Det har Landdistrikternes Hus taget højde for, så der i forhold til kommunens og de enkelte lokalsamfunds ønsker og behov, laves en proces der er tilpasset.

Lokalsamfund der allerede har lavet udviklingsplaner, kan med fordel indlægge disse i systemets systematik, for på den måde at skabe en helhed og et overblik i kommunen.

Fortsættes side 5

Indhold:

Landdistriktsudvikling i lokalsamfundet.....	s.1
Leder.....	s.2
Digitalt Landsbynyt.....	s.2
Sammen bliver vi stærke.....	s.3
Nyt kontor.....	s.3
Landdistrikternes udvikling. Møde på Koldinghus.....	s.4
Ændring i bestyrelsen.....	s.5
Kilden i Beldringe.....	s.6
Transportundersøgelse.....	s.7
Landsbymøde i Veng.....	7

Ole Olsen
Formand

Skuden er ved at vende

Efter strømmen i årtier er gået fra land til by, tyder meget på, at skuden er ved at vende.

Folk vil gerne flytte på landet, viser en undersøgelse, som Norddjurs, Skive og Ringkøbing-Skjern kommuner har gennemført. Faktisk ønsker hver 3. bybo at bo i landdistrikternes fred, ro, natur og tætte samvær.

At det ikke kun er tom snak viser en rapport fra IFUL offentliggjort i september. Den fortæller – ganske overraskende for de fleste – at 63 landsbyer i de danske yderområder gennem de seneste år har oplevet en befolkningstilvækst.

Spørger man, hvad der har skabt denne modstrøm, afslører svarene to væsentlige faktorer. Den ene er de lokale ressourcer i form af natur, kultur og infrastruktur. Den anden faktor er de lokale aktører, altså de ildsjæle der holder sammen på foreninger, fritidsliv og samværet i landsbyen. På den baggrund er tilflytterne formentlig et mere ressourcerstærkt klientel end dem, boligspekulanter ellers "sender på landet".

Rapporten beskæftiger sig også med, hvorfor folk flytter fra landsbyerne. Her er de primære årsager jobskifte eller uddannelse, mens landsbyens mangel på skole, dagligvarehandel og offentlig service vejer knapt så tungt.

Svarene er interessante på flere måder.

For det første viser de, at folk gerne vil bo på landet trods de ulemper, der er forbundet med at have langt til byens goder. For det andet, at de ting, vi i LAL har betragtet som væsentlige for at tiltrække eller fastholde folk i landsbyerne – dvs. skole og butikker – stadig betyder noget, men ikke er afgørende.

Tilgængelighed er vigtig

Tager vi svarene fra de to undersøgelser som almen gyldige, lægger det et nyt pres på politikere, når de skal efterleve deres ord om at sikre landdistrikterne liv og udvikling.

Det er rigtigt at bruge landdistriktsmidler til erhvervsudvikling, og bo- og levevilkår. Men skal der sættes mere skub i skuden er det vigtigt at sikre en bedre tilgængelighed til landdistrikter og landsbyer. At kunne komme problemløst til og fra.

Svarene viser, at folk jo er villige til at køre efter indkøb, service og kulturelle tilbud, samt i en vis udstrækning efter job og skole. Men der skal være noget at køre på og i! Altså ordentlige veje og cykelstier, og/eller en velfungerende kollektiv trafik.

Men det går den direkte modsatte vej. På Fyn fjernes mere end halvdelen af busafgangene. I Region Midtjylland slap den kollektive trafik ned nød og næppe helskindet gennem dette budgetår, men næste år falder hammeren, har regionsformanden varslet. Under budgetlægningen sloges Ålborg med en manko på 35 mio., svarende til hver 10. busafgang.

Med andre ord sker der en amputation af tilgængeligheden, når det gælder den kollektive trafik.

Men vejene, da? Her er det Infrastrukturkommissionens betænkning fra foråret nedslående læsning. Ganske vist er budskabet, at transporttiden skal nedbringes, men forslagene går på at fjerne trængslen omkring storbyerne, udvide togtrafikken Århus-Odense-København og bygge et par ekstra motorveje og broer. Betænkningen bruger derimod kun en enkelt side på at nævne vejnettet ud til landdistrikterne – og intet mere!

Hvad nu?

Spørgsmålet er relevant at stille. For vi står i den ene hånd med mennesker, der gerne vil slå sig ned i landsbyerne. I den anden har vi en række barriere for, at de kan opfylde deres drøm og dermed skabe det liv på landet, som politikerne har gjort til en politisk målsætning.

Så kære politikere, hvordan vil I fjerne barriererne? Hvordan gør I/vi det i fællesskab?

LAL melder sig gerne på banen som medspiller i den proces.

Men vi vil også gerne sige med høj og klar røst: Lad det ikke blive en sovepude, at skuden er vendt. Der er ingen garantier for, at den stadig vil sejle i den rigtige retning. Serviceniveauet på landet og i landsbyerne, mulighederne for at komme dertil og de mest basale undervisningstilbud har efterhånden nået et nulpunkt, vi kan ikke klare yderligere forringelser.

Kursen er skrøbelig.

Ole Olsen
Formand

Digitalt Landsbynyt

Vi har haft flere forespørgsler vedr. det digitale Landsbynyt, så her vil vi forsøge at uddybe, hvordan man kan få den digitale udgave af Landsbynyt!

Får du ikke den digitale udgave af Landsbynyt?

1. Tegn et medlemskab af Landsforeningen af Landsby-samfund og der følger en digitalt udgave med papir-udgaven, der er flere forskellige typer abonnementer. Kontakt Jens Jørgen på jla@lal.dk

Hvis punkt 1. er opfyldt og du stadig ikke får den digitale udgave

2. Husk at der kun følger et digitalt eksemplar med et abonnement, men der kan jo selvfølgelig tegnes flere.

3. Er du sikker på, at vi har din e-mail adresse, den nyeste/rigtige

Hvis du får den digitale udgave af Landsbynyt, så får du samtidig også evt. nyhedsmail fra Landsforeningen af Landsby-samfund.

Sammen bliver vi stærke

Dette er mottoet for der nye samarbejde der formelt blev etableret i weekenden 20 og 21

September, hvor Ole Olsen og Erik Jensen var med som repræsentanter for Landsforeningen af Landsbysamfund, til møde i det nordiske samarbejde: "Hele Norden Skal Leve", i daglig tale HNSL.

Mødet blev holdt på Åland i byen Mariehamn, som er Ålands hovedby i det store Ø-samfund med omkring 6000 øer. Et fantastisk område med alle de klippeøer.

Selve mødet fandt sted samtidig med, at den finlandssvenska Landsbygdsriksdagen blev afholdt i selvstyregeringens mødesal! Det kunne faktisk være spændende, hvis vi i Landsforeningen af Landsbysamfund kunne afholde vores landsmøde i folketinget, men det er nok ikke muligt.

HNSL holdt sit møde lørdag formiddag, hvor vi hørte om de andre nordiske landes problemer og opgaver i hverdagen. Deres problemer og opgaver ligner til forveksling vores, de har bare nogle meget større afstande at bakse med.

Endvidere skulle vi have vedtaget nogle vedtægter på mødet; herefter

er vi så en formel forening i nordisk samarbejde, med det formål at styrke udviklingen i landdistrikterne! Vedtægterne blev selvfølgelig diskuteret frem og tilbage, men vi blev enige, og fik dem vedtaget.

Der blev valgt en bestyrelse, som består af en repræsentant fra hvert land: Island, Finland, Sverige, Norge og Danmark derudover er Åland med som et af tre områder, der har selvstyre, de to andre er Færøerne og Grønland, som også har mulighed for at komme med i bestyrelsen.

Sverige blev valgt til at beklæde formandsposten. Formanden vælges for et år; men kan genvælges, hvis årsmødet synes det er nødvendigt i forhold til de opgaver, der er i gang. Ellers går formandskabet på skift mellem landene, det er besluttet at Finland er næste land. Derfor har Finland også fået posten som anden næstformand. Koordinatoren følger det land der har formandskabet, for at undgå problemer med sproget.

Yderligere oplysninger kan findes på den nordiske hjemmeside. www.hele-norden.dk

Erik Jensen.

Nyt kontor

Fredag den 10. Oktober åbnede en ny afdeling af Landdistrikterne Hus på Ndr. Farimagsvvej 16 i Næstved, og en række indbudte gæster fra kommunerne i øst, mødte frem og fik mulighed for at høre, hvad Landdistrikternes Hus egentlig er for en størrelse. Selve den officielle åbning blev forestået af Næstveds borgmester Henning Jensen, der i sin tale udtrykte stor glæde over, at der nu kommer endnu mere fokus på landdistrikterne og deres styrker og udfordringer efter kommunal reformen. Formand for Landdistrikternes Fællesråd, Steffen Damsgaard fortalte herefter om politik og indsatsområder og mulighed for samarbejde, landdistriktsaktører imellem. Formand for LAL, Ole Olsen fortalte om LAL og muligheder for samarbejde her. Efter de tre oplæg var der livlig debat mellem deltagerne, og der var enighed rundt om bordet i at der var emner der i den kommende tid skulle sættes særlig fokus på. Disse var blandt andet:

- Σ postservice i landdistrikterne
- Σ kollektiv trafik –
- Σ Infrastruktur i bred forstand
- Σ samspil mellem land og by således at det afspejles hvad land og by kan bruge hinanden til, og berige hinanden med
- Σ Markedsføring af de værdier der er i landdistrikterne

Herudover opfordrede deltagerne LDF og LAL til at bidrage til at skabe stærke netværk mellem landdistriktsaktører på alle niveauer, og til at gøre landdistrikterne mere synlige i pressen.

Efter debatten præsenterede direktør Carsten Blomberg og Trine Testmann nogle af de produkter Landdistrikternes Hus kan tilbyde samarbejdspartnerne. Carsten Blomberg og Trine Testmann lagde her stor vægt at Landdistrikternes Hus skaber produkter efter kundernes behov.

En god åbning af et nyt tiltag fra Landdistrikternes Hus side, der skal sikre at landdistriktsaktører i hele landet, kan få rådgivning, uddannelse og it løsninger efter behov.

Hovedkontoret for Landdistrikternes Hus ligger i Vejen med telefon 76 340 350, og det daglige ansigt i Landdistrikternes Hus Øst er Trine Testmann, der kan træffes på 76 340 354 eller 29 25 83 89, mail tt@landdistrikterne.dk.

Landdistrikternes udvikling: Bottom up, puljer, projekter, ildsjæle, partnerskaber. Til hvilken nytte og hvorfor.

Seminar på Koldinghus 9. okt. 2009.

Arr: Det Biovidenskabelige Fakultet. Københavns Universitet

Stikord fra mødet af bestyrelsesmedlem i LAL, Gunhild Olesen Møller, Mors

Der deltog omkring 50 personer i mødet fra vidt forskellige organisationer og interessegrupper. Fødevareminister Eva Kjær Hansen havde desværre meldt afbud.

Hanne Tanvig. Seniorrådgiver. Skov og Landskab

Hanne Tanvig talte om "The new Rural Paradigm", bottom up processer omkring territorialt bestemte tiltag. Modsat top down. Det sker ikke bare i landdistrikterne, men også andre steder som nye styreformere, fx metastyring, incitamenter til selvstyring (give nye rammer).

Dersker ting som ellers ikke ville være sket. Det er forskelligt hvad der sker. Det er en fragmenteret og uens udvikling, der er lig med det folk magter, men er det demokratisk forsvarligt? spurgte H. Tanvig og fortsatte - er det for elitært og kun for de stærke? Noget, der kan forløse ekstra ressourcer?

Som en afsluttende betragtning - måske er det mangel på ressourcestærke personer, der får udkanterne til at sakke agterud! Vi skal sikre os at det virker det vi gør, men der mangler evalueringsværktøjer.

Annette Aa. Thomsen. Forskningsstipendiat. IFUL

A. Thomsen nævnte partnerskabstrekanter, offentlig, privat, frivillig. Hvorfor partnerskaber? Det er nødvendigt at samarbejde. Én aktør kan ikke løfte alene. Det er samtidig en anerkendelse af lokale aktørers indsats. Det kunne være en idé at gøre ikke mobile ressourcer kommercielle, som eksempelvis natur, kunsthåndværk, lokale varer etc. Det kan forstærke ét område, på nydansk brande området ved at favorisere bestemte ting frem for andre. Virkning: Nogle kan føle sig oversete/tværasektoriel tilgang.

Der har været LEADER-partnerskaber siden 1991. LAG programmet kører frem til 2013. Der er 55 LAG's i dag. LAG's skal udrette resultater.

Det centrale er partnerskabet. Dvs. at initiere frivillige interessegrupper til at tage stilling til potentialer i deres område. Demokrati og styring er relevant fordi det er tale om forbrug af offentlige midler.

Input legitimitet: Bygger på deltagelse. Output legitimitet: Tjener folkets problemløsende evne.

Organisering og ledelse: Den menneskelige dimension kan enten være succes eller fiasko.

Den væsentlige udfordring er: enighed om mål, tillid, magt – så det er ikke helt enkelt lød slutreplikken.

Vicedirektør Morten Lautrup-Larsen. FødevareErhverv

Befolkningen på landet ønsker at få lokal indflydelse. Der er gode erfaringer at trække på fra LEADER-programmerne.

Nu skal der yderligere fokus på effekt og ske en måling af indsatsen. Den del bliver strammet op.

Sigtelinje i Regeringen: Fra 2009 skal miljøindsatsen intensiveres. Sagsbehandlingen af LAG projekter tager for indværende 3 mdr. Der er godkendt 300 projekter. Temaerne er: lokale arbejdspladser, turisme, natur, klima, selvforsyning med energi, m.v.

Landbrugets forhold skal også afklares. Det skal stadigt være et konkurrencedygtigt erhverv.

Der kan blive tale om at definere lokale projekter/finde lokale balancer som evt. kan finansieres på andre måder.

FødevareErhverv ser LAG som en ny faktor og gør sig tanker om -hvad er det for en kultur der skabes ved alle disse tiltag? Spillebanen har én bredde, der er knyttet til LAG. Hvad med de øvrige aktører på den lokale spillebane, bliver de forbigået?

Eva Sørensen. Professor RUC.

På vej mod nye styreformer

LAG er en kopi af hvad der sker indenfor andre offentlige styrelser. Hvordan styrer vi netværk? Hvordan får vi retning på det? Hvad skal politikerne? Spørgsmål er der nok af.

Der er en ny styring på vej. Jo mere der flyttes ud, jo mere behov er der for styring. Grænsen mellem offentlig og privat er i virkeligheden lige gyldig.

Selvstyring kræver plads, engagement og medejerskab, medansvarlighed og innovation. Selvstyring reducerer modstand og skaber et mere realistisk niveau for krav.

Styringsnetværk er en del af svaret. Et sådant netværk kan defineres som en gruppe af gensidigt afhængige aktører, der (evt. kan forlade netværket) koordinerer deres aktiviteter med henblik på at realisere overordnede mål. Styringsnetværk arbejder problemorienteret og samler nødvendige ressourcer og kompetencer på tværs af organisatoriske grænser. Styrken er at bringe forskellighed sammen og styrken er tværgående. Deltagernes engagement driver arbejdet.

Netværket skal styres eftersom det er skrøbeligt og kan skabe fragmentering. Fragmenteringen kan opstå ved nybrud og nye tanker.

En netværksbaseret løsning er - først se problemet, det definerer opgaven og derefter løses opgaven.

Nogle netværk er polici (strategi) orienterede og andre er implementerende (fører en politik).

Ildsjæle efterlader huller hvis de stopper. Alt kan falde til jorden, hvilket er lig tab af ressourcer. Spørgsmålet er, hvad sker der med den viden der produceres i projekterne eller når pengene slipper op? LAG-viden skal opsamles og videreføres, men hvordan laves et konstruktivt bindeled mellem hverdagen og projekterne? Der melder sig hele tiden nye spørgsmål.

10.000 dollar spørgsmålet: Hvordan styrer man selvstyring? Metastyring? Det er nødvendigt med nye former.

Metastyring: Mål og rammestyring, incitamentsstyring, historiefortælling, facilitering og deltagelse.

Det handler om at skabe gensidig afhængighed og retning for flere aktører.

Slutbetragtningen fra Eva Sørensen - det effektive: at gøre en blanding af det hele. Se borgerne som ansvarlige netværksproducenter - for der er ingen nemme løsninger.

Landdistriktudvikling i lokalsamfundet. Fortsat fra forsiden.

Det samme er tilfældet mellem lokalsamfundene, som herefter kan følge hinandens udvikling og på den måde skabes et grundlag for samarbejde.

5 elementer

Inden arbejdes med planerne påbegyndes i jeres lokalsamfund. kunne vi forslå at borgerne kaldes sammen for at opnå ejerskab og forståelse for nødvendigheden af forandring. Forandring er nemlig ganske vanskeligt for de fleste borgere. Herefter kunne følgende 5 punkter være et godt udgangspunkt.

1. Planlæg planen

Første element i at skabe en udviklingsplan er at sikre motivationen hos såvel kommunens politikere, planlægningsafdelingen og selvfølgelig de mange lokalsamfund. Tænk jer godt om og find relevante samarbejdspartnere i kommunen, i erhvervslivet og på konsulentniveau hvis I har behov for dette.

2. Uddannelse

Det er ganske vanskeligt at skrive en lokal udviklingsplan, der har udgangspunkt i lokalsamfundets styrker, er visionær og kan implementeres. Det kræver uddannelse af "udviklingsagenter", som vi bedst kan beskrive som nogle udvalgte ildsjæle der påtager sig en overordnet rolle, efter behørig uddannelse.

3. Udarbejdelse af LUP

Herefter er lokalrådet eller fællesforeningen klædt på til at skabe en lokal

proces hvorigennem der skabes grundlag for udarbejdelse af den lokale udviklingsplan. Planen skrives.

4. Projektbeskrivelse LPP

Handlingsdelen i den lokale udviklingsplan skabes af den enkelte borger. Med den ny erhvervede viden om indholdet i udviklingsplanen, skal der skabes Lokale Projekt Planer der gør planen til virkelighed. I et specielt modul til udviklingsplanerne, kan man på nettet og kyndigt vejledt beskrive et projekt, med alle de elementer som naturligt er en del af en projektbeskrivelse

5. Projektmidler / ansøgning

Det gode projekt er beskrevet og nu skal der skabes finansiering. Ikke altid den nemmeste del af et projekt. Beskrivelsen kan via web værktøjet selv udfylde den relevante ansøgning. Nærmere bliver det ikke.

De fleste lokalsamfund har været i gennem processen eller skal det i de kommende år og måneder. Så fra Landdistrikternes Hus vil vi ønske god fornøjelse og vi er altid til rådighed for et godt råd eller vejledning.

Med venlig hilsen

Carsten Blomberg Hansen
76 340 350 / 29 91 19 50
cbh@landdistrikterne.dk

Landdistrikternes Fællesråd
Jacob Gades Allé 5, 6600 Vejen
www.landdistrikterne.dk
www.infoland.dk

FEM ELEMENTER

- der skaber en udvikling

1. Planlæg planen

2. Uddannelse

3. Udarbejdelse af LUP

4. Projektbeskrivelse LPP

5. Projektmidler / Ansøgning

Ændring i bestyrelsen

Kurt Hansen Smidt har af arbejdsmæssige årsager set sig nødsaget til at udtræde af bestyrelsen, vi ønsker Kurt god vind fremover.

Vi har derfor indkaldt vores meget aktive 1. Suppleant Gunhild Olesen Møller fra Mors til arbejdet i bestyrelsen, vi glæder os til arbejdet med dig.

I Landdistrikternes hus har Helle Frederiksen overtaget LAL's sekretær og sekretariat funktion, da Trine Testmann som nævnt andet sted i bladet er det daglige ansigt i Landdistrikternes Hus Øst.

Her er mennesket og maskiner så ved at være klar med den renoverede gamle kilde i Beldringe. (Foto: Agnethe Flenø).

Beldringe kilde er blevet meget synlig

Folk er allerede begyndt at smide mønter i kilden

Her i Beldringe har vi også et gods. Beldringe Gods, som havde en tilhørende kirke, der i 1973 blev offentligt, men som har tilhørt godset i mange årtier, med en historie, der har lokalhistorisk arv.

Meget nær Beldringe kirke løber også en kilde. Den har Beldringe Borgerforening ønsket at synliggøre dels ved dens historie, men også historien omkring området. Vi er af den opfattelse, at det er et stykke kulturarv, som meget gerne skal og må synliggøres.

Så derfor gik Beldringe Borgerforening i gang. Men vi kendte lidt til problemerne med vores projekt, idet vi først skulle vi have opbakning og tilladelse af dels menighedsrådet, da kirken ejer den ene side af kilden, og af ejerne af Beldringe Gods, der ejer den anden side.

Men det fik vi – og derfor blev en projektgruppe nedsat, 2 fra Borgerforeningen, 1 fra Godset side, og 1 fra kirkens side. Så gik samarbejdet i gang. Der blev bl.a. afsat arbejds week - ender, hvor området blev rensset for ukrudt, træer blev fældet, det gamle bassin blev klargjort.

Alle som syntes ideen var brandgod, deltog frivilligt, flere fra Faksinge by og området omkring. Den ældste var lige fyldt 90 år, men slæbte sten på lige fod med de yngre, - godt gået -. Godset og en frivillig stillede en stor gravemaskine til rådighed, for dels skulle der hentes mange sten ude fra Godsets område, men de skulle også aflæsses, så de blev kørt i en rutefart, til de andre frivillige der stod i vand til knæene for lægge stenene, så bassinet kunne laves.

Dugen til det store bassin blev doneret af en beboer fra Faksinge by.

Bårse Beldringe Lokalråd havde doneret en check på kr. 2.000,00. Men omkostningerne blev kun 1.500,00 kr. takket være en kolossal opbakning af ideen fra frivillige.

Beldringe Borgerforening trakterede med en velfortjent frokost og lidt koldt/ varmt til ganen. Så nu har vi fået etableret en kulturarv - en kilde der løber stille og roligt.

Herboende har mange historier at fortælle, idet de også mente, at her var en "hellig kilde".

Derfor blev Charlotte S.H. Jensen, fra Nationalmuseet, der er kildeekspert kontaktet, hun blev så begejstret for ideen, at hun hjalp med følgende oplysninger: Kilden angives i Sigurd Svanes "Danske Helligkilder".

En kilde som fandtes "nær Beldringe Kirke" i en gammel askelund med tæt underskov af hassel, røn, pil, tjørn og nælder. Det angives endvidere, at kilden i 1982 fandtes i en "kildebygning", hvor der var installeret et pumpeanlæg, som ledte vandet til Beldringe Hovedgård. Endvidere skriver han, at Christian den Første i 1470 skænkede munkene i Mårkær kloster i Angel en kirke i Præstø, som kaldes Frue Kirke. Klosteret i Angel var grundlagt af Antoniusordenen i slutningen af det 14. århundrede, og nu oprettede den en filial i Præstø.

Senere skænkede kong Hans i 1504 også Beldringe kirke til ordenen, og den har sikkert (sammen med kilden)

Mændene knokler i mudder og vand for at få lagt stenene på den rigtige måde.

været indviet til Sct. Antonius. Antonius var som bekendt en meget from mand, der som eneboer sloges overordentligt meget med Djævelen.

Gennem århundreder blev dåbsvandet i Beldringe kirke angiveligt hentet ved kilden. Det nævnes også, at en kilde, i 1755 omtaler kilden som et sted "hvorfra fremmede i Vordingborg og Præstø lod hente vand". I en optegnelse fra 1900 fortæller meddelelsen Karen Larsen (f.1864) i Beldringe, at kilden altid sprudlende med det dejligste vand, man kunne smage.

I mellemtiden er der kommet jord på, så nu mangler der kun at få sået græs, og nogle bænke opsat, så man rigtigt kan side og nyde den flotte plads til lyden af rislende vand – og lade tankene flyve. Måske ikke, som en af de frivillige "knokler" gjorde, han fyldte sine gummistøvler med det hellige vand, gik hjem og vandede sin kartofler, i den overbevisning, når det nu var helligt vand, så måtte kartoflerne jo vokse ind i himmelen, og dermed blive en "gudespise".

Beldringe Borgerforening takker alle for deres frivillige indsats omkring den gode ide, som er med til at synliggøre en kulturarv, og hvem ved, måske kommer den "hellige kilde" til at blive alle tiders turist attraktion, der er allerede folk fra Lolland, Fredericia, Valby og Dragør der har besøgt kilden.

Charlotte S.H. Jensen, ser med begejstring frem til en indbydelse, når den "Hellige Kilde" er færdig og skal indvies. Hun vil nu skrive om den i museumsbladet "Skjald". Hvilken begyndelse. Og de lokale er allerede begyndt at smide mønter i kilden!

Agnethe Flenø
 Presseansvarlig for
 Beldringe Borgerforening
 Bårse-Beldringe Lokalråd

Transportprojekt

Da vi i LAL fik en henvendelse fra universitetsstuderende Nynne Nørup - om betydningen af at have egen bil, når man bor på landet, kunne vi godt begynde at tænke, jamen det ved vi da, det er da næsten ikke muligt at klare det.

Men vi ved det faktisk ikke rigtigt, derfor har vi opfordret Nynne Nørup til at prøve at få nogle svar via vores netværk – læserne af Landsbynyt og www.lal.dk.

Hermed vores anbefaling at kontakte Nynne.

Universitets projekt om betydningen af at have bil når man bor på landet.

Jeg hedder Nynne Nørup, og jeg i gang med en civilingeniøruddannelse på Aalborg Universitetet, og er netop i gang med 5.semester projekt.

Projektets formål er at undersøge, hvad det betyder at være billøs på landet i forhold til ens dagligdag, herunder fritidsinteresser, indkøb, børnepasning, netværk og fleksibilitet i dagligdagen.

Til interview om hverdagen og de overvejelser der ligger bag, at bo på landet med og uden bil søges:

To til tre familier/personer uden bil

To til tre familier/personer med bil

Du skal helst bo i en landsby der ligger mere end 15 km. til en større by (så som Silkeborg, Århus eller Holstebro).

Du skal helst bo i Jylland eller på Fyn.

Familier uden bil:

- Helst børnefamilie
- Helst ingen bil.
- Alternativt 1 bil, der hovedsagligt benyttes af husstandens ene voksne part
- Mindst en arbejdende voksen i husstanden

Familier med bil:

- Helst børnefamilie
- Mindst en bil
- Mindst en arbejdende voksen i husstanden

Familierne skal kunne interviews inden d. 12. december og alle interviewede personer vil blive anonymiserede i rapporten.

For yderlig information og spørgsmål kontakt mig venligst:

Nynne Nørup
Mobil: 22 43 71 47
Mail: nnoe07@plan.aau.dk

Landsbymøde i Veng

Første fælles kommuneplan!

Rundbordssamtaler om Kommuneplan 2009

8 borgere fra Stjær, deltog i går, den 4. september, i den 3. rundbordsamtale afholdt af Kommunen og Landsbysamfundet, om Kommuneplan 2009.

Det foregik i Veng Medborgerhus og 8 landsbyer fra området deltog: Søballe, Adslev, Mesing, Jeksen, Nr. Vissing, Veng, Høver, Stjær og Hårby

Snakken gik livligt om landsbyernes identitet og særlige værdier - og bekymringer. De helt gennemgående temaer var trafikdæmpende foranstaltninger og ønskede, neddæmpede udbygnings-takter. Flere landsbyer diskuterede lettere adgang til naturen, cykelstier, bedre skoleveje og skoletilhørsforhold. Der var f.eks. forslag fra Søballe om overflytning af større skolebørn fra Søballe til Stjærskolen, i stedet for at køre dem til skole i Hørning. Mulighed for at bygge mindre erhverv - og samlingssteder, i landsbyerne, var på dagsordenen hos flere landsbyer – og også muligheden for at bygge små seniorboliger, så man kan blive boende i landsbyerne, som gammel.

Stjærgruppen, der blev dannet mandag den 1.9. – på bus-109-mødet i forsamlingshuset, mødes igen mandag den 8.9. og arbejder videre. Allerede onsdag den 10.9. sendes udviklings-idéerne til kommunen. Derefter kan idéerne kommenteres og videreudvikles frem til d. 2. oktober via web-debat på www.ideoffensiv.dk. Alle kommentarer er vigtige, så skriv løs!

Vi, Landsbyerne, har så frem til d. 7. oktober, til at samle og aflevere de endelige idéer. Herudaf skal der findes fælles temaer, til brug den 30. oktober, hvor der indkaldes til tema-konference i Veng Medborgerhus. Her vil der blive dannet temagrupper på tværs af landsbyerne, så vi kan "lægge hovederne sammen" om de bedste idéer til trafikregulering, udbygningsstakt, skoleveje, seniorboliger m.v. Disse bearbejdede tværgående temaer, bliver så sendt tilbage til landsbyerne, resten af året, og kan gennemdiskuteres, hvorefter resultaterne afleveres til kommunen. Puh ha – det skal gå hurtigt, men det er en chance for, at komme op med alle de gode idéer vi har, på vores dejlige lille by's vegne – og påvirke byens fremtid.

Vi vil orientere jer, på nettet og i Brugsen – og skulle flere have lyst til at deltage i gruppe-arbejdet, så skriv til Jens Bølling jens@boelling.dk eller Pil tlf.: 2991 0825/ stjaeravis@stjaer.net

Forestil Jer, hvordan I ku' tænke Jer Stjær, i 2020 – og kom så med alle Jeres gode idéer!

- fredag d. 5. september

pb/av

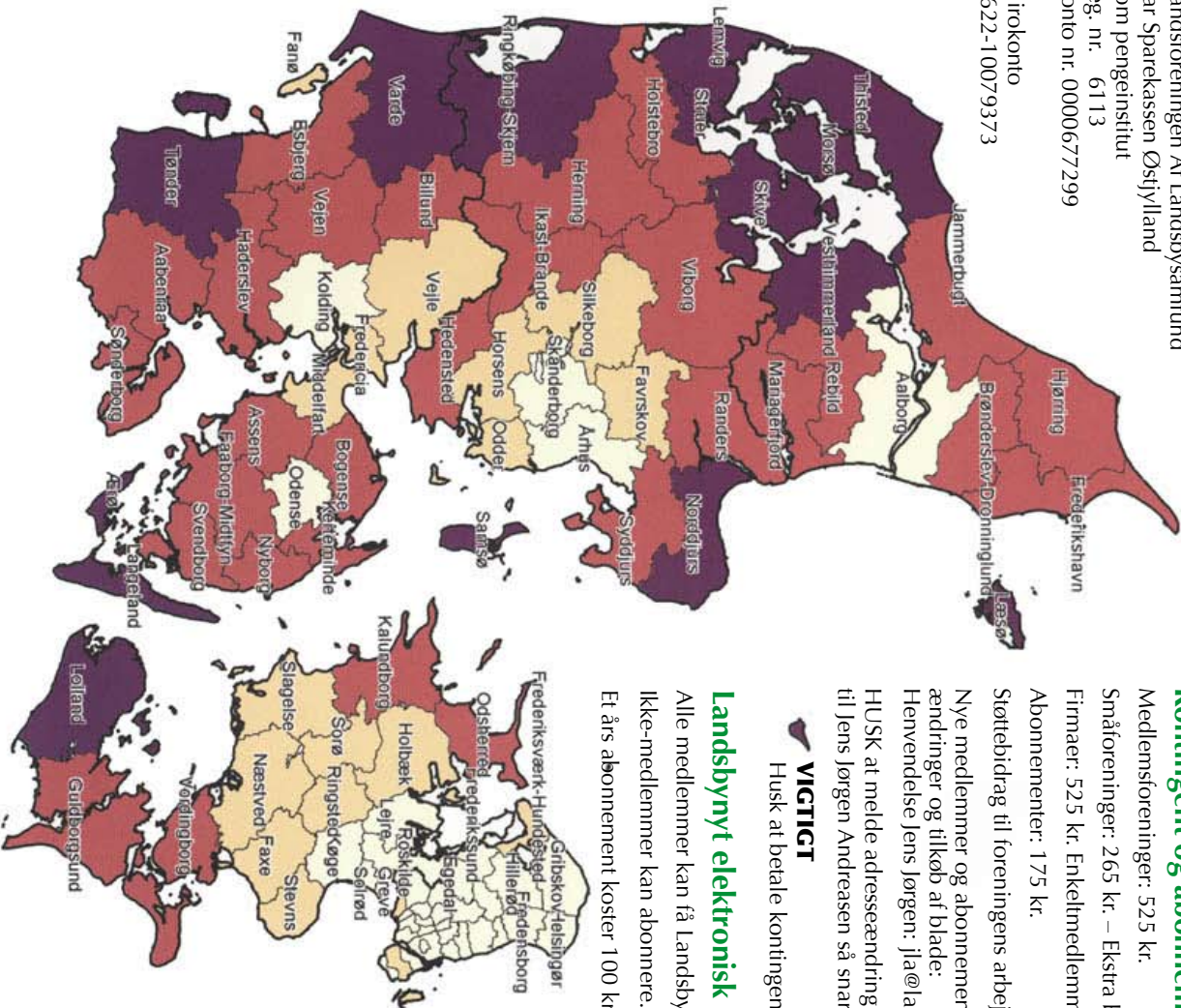
Returadresse ved uanbringelighed:
Jens Jørgen Andreasen
Søndermarksvej 46, Sejst
8700 Horsens

(8245 ARC)

**Frist for stof til næste Landsbynyt
d. 1. December 2008**

Landsforeningen Af Landsbysamtund
har Sparekassen Østjylland
som pengeinstitutt
reg. nr. 6113
konto nr. 0000677299

Girokonto
0622-10079373

Kontingent og abonnementsbetaling

Medlemsforeninger: 525 kr.

Småforeninger: 265 kr. – Ekstra blade 75 kr. pr. årgang.

Firmaer: 525 kr. Enkeltmedlemmer: 200 kr.

Abonnenter: 175 kr.

Støttebidrag til foreningens arbejde modtages gerne.

Nye medlemmer og abonnenter,

ændringer og tilkøb af blade:

Henvendelse lens Jørgen: jja@lal.dk

HUSK at melde adresseændring
til Jens Jørgen Andreasen så snart det sker

VIGTIGT

Husk at betale kontingenti!

Landsbynyt elektronisk

Alle medlemmer kan få Landsbynyt tilsendt elektronisk.

Ikke-medlemmer kan abonnere.

Et års abonnement koster 100 kr. Kontakt jja@lal.dk

BESTYRELSEN I L.A.L.

Formand

Ole Olsen

Bilbovej 165, Næstby strand,

4200 Slagelse

Mobil: 20 61 23 11

ole@lal.dk

Næstformand

Erik Rytov Jensen

Tingvej 30, Mogenstrup

7800 Skive.

Mobil: 26 89 92 40

erik@lal.dk

Kasserer

Jette Hansen

Klintrupvej 13,

8641 Sorø

Tlf: 86 95 75 27 / mobil 20 11 85 14

jette@lal.dk

Sejler og medlemsregistrant

Jens Jørgen Andreasen

Søndermarksvej 46, Sejst

8700 Horsens

Tlf: 75 68 23 13 / mobil 30 28 23 13

jja@lal.dk

Bestyrelse

Inger Plauborg

Tandsgårdsvej 6, Tandstet,

6470 Sydals

Mobil: 23 63 67 36

inger@lal.dk

Vibeke Davidzen

Skenerven 17, Sevel

8330 Vinstrup

Mobil: 40 54 45 21

vibeke@lal.dk

Kurt Hansen Smidt

Gunnild Olesen Møller

Strædet 38,

7990 Øster Assels, Mors

Mobil: 23 32 92 10

gunnh@lal.dk

1. suppleant

Jønn Christensen

Brodrupvej 39, Kamstrup

4000 Roskilde

Tlf: 46 19 13 36

gch@region@mail.com

Daglig kontakt

Landsbynyt@lal.dk

Helle Frederiksen

Jacob Carles alle 5,

6800 Vejen

Tlf: 76 34 03 60

helle@lal.dk

Tryk:
Hobro Lyntryk
9852 4646

Lay out:
Ivan Jacobsen,
Lydersholm
7473 8637

Landsstriktsindeks (Antal kommuner)

Yderkommuner	(16)
Landkommuner	(29)
Mellemkommuner	(18)
Bykommuner	(35)

Hjemmeside:
www.lal.dk
og
www.landsbynyttet.dk

